

Fiskeri- og kystdepartementet
PB 8118 Dep
0032 Oslo

Ullevålsveien 68
Postboks 750 Sentrum - 0106 Oslo
Sentralbord 23 21 60 00 - Faks 23 21 60 01
postmottak@vetinst.no

Ref:

Vår ref.13-15146

Dato 18.04.2013

Høring – forslag til forskrift om tildeling av tillatelser til havbruk med laks, ørret eller regnbueørret i sjøvann 2013.

Fiskeri- og kystdepartementet vil lyse ut inntil 45 konsesjoner til havbruk i 2013. I FKD sitt utkast til forskrift er det foreslått et eget formål ved denne tildelingsrunden og et sett med kriterier som skal bygge opp om formålet.

Formålet er å legge til rette for en bærekraftig og konkurransedyktig havbruksnæring ved å stimulere utvikling av nye teknologiske løsninger eller driftsmåter for å redusere miljøutfordringene knyttet til rømming av oppdrettsfisk og spredning av lakselus. Herav kalles tildelingsrunden for "grønne konsesjoner".

Et av Veterinærinstituttets kjerneområder er lakselus, og våre kommentarer er knyttet til dette.

Veterinærinstituttet er positive til at tildeling av nye tillatelser brukes til å stimulere utvikling av alternative tiltak mot lakselus og støtter formålet med tildelingsrunden. Vi har gjennom flere år vært opptatt av utvikling av resistens mot lakselus. På sikt mener vi at problemet må finne sin løsning gjennom bruk av ikke medikamentelle bekjempelsesmetoder. Høyst sannsynlig vil det ikke være snakk om bruk av en enkelt metode, men flere metoder som brukes planmessig og koordinert i oppdretsregionene. For å stimulere til dette, bør det stilles effektkrav i forhold til legemiddelbruk (færre medikamentelle behandlinger) og bruke allerede forskriftsfestede krav til lave lakselusnivåer, og løsninger må tas i bruk i områder der lakselus utgjør et problem.

Vi usikre på hvordan foreslåtte kriterier for tildeling vil bidra til god måloppnåelse. Vi har kommentarer til foreslåtte kriterier og gjennomføring og oppfølging av disse og endelig innspill til åpenhet rundt resultater fra utprøving av nye løsninger mot lakselus.

I høringsbrevet fremgår det at denne tildelingsrunden skal stimulere til utvikling av nye teknologiske eller driftsmessige løsninger som legger til rette for å redusere miljøutfordringene i akvakulturnæringen (§1). Det er nødvendig at det stilles krav til dokumentasjon for at løsninger som blir tatt i bruk virker. Det er viktig at FKD har nevnt at dette skal vektlegges, ved at effekter av løsninger som tas i bruk skal kunne dokumenteres og føres tilsyn med.

For å sikre god måloppnåelse, er det av vesentlig betydning at utvikling og utprøving av nye tiltak mot lus må gjennomføres der lakselus er et problem. Finmark og Troms (Gruppe A - §11), har lavt smittepress av lus og ved tildeling av tillatelser i Finmark og Troms bør andre kriterier enn tiltak mot lus prioriteres.

Foreslåtte kriterier om lakselus i denne tildelingsrunden er to-delt. Det settes klare mål for lave lusetall (0.25 og 0.1 voksen lus i gjennomsnitt pr fisk, i hhv gruppe A/B og C) og et mål for antall behandlinger som kan tas i bruk gjennom en produksjon (tre behandlinger, likt for alle grupper).

Kriteriene som legges til grunn for tildeling skjerper maksimalt tillatte lusenivå vesentlig, til hhv 0,25 eller 0,1 hunn lus per fisk. På bakgrunn av presisjonsnivået i anslag av lusenivå basert på dagens regelverk for lusetelling, så mener vi at disse lave lusegrensene hverken er mulig å garantere for oppdretter eller kontrollere av myndigheter. Denne problemstillingen gjør seg i høy grad også gjeldende for dagens grense på 0,5 hunn lus per fisk, men blir gradvis mye mer problematisk når grensene skyves mot lavere nivå. Vi mener at lavere grensenivå enn 0,5 hunn lus per fisk må følges av alternative metoder for beregning av lusenivå, ellers er ikke disse grensene operasjonelle.

Det beskrives at kriterier som stilles ved denne tildelingsrunden skal være teknologinøytrale. Vi ser imidlertid ikke at kriteriene som stilles i gruppe C (§15 - lusegrense 0,1) gir en faktisk åpning for å ta i bruk andre nye løsninger enn lukkede løsninger mot lakslus.

Når det gjelder kriterier for lusegrenser der det er beskrevet et alternativ effektkrav for lakselusutslipp, er det uklart hvordan dette skal oppfattes og beregnes.

I høringsbrevet så bes det om kommentarer vedrørende åpenhet om informasjon om resultater som fremkommer ved bruk av nye løsninger mot lus. Veterinærinstituttet er for åpenhet rundt informasjon om luseinfeksjon og effekt av bekjempelse og mener at slik åpenhet kommer hele næringen til gode. Derfor mener vi det bør telle positivt dersom det legges frem planer for åpen dokumentasjon av erfaringer ved utprøving av kontrolltiltak mot lus.

Denne tildelingsrunden er rettet mot tiltak for å redusere miljøutfordringer knyttet til rømming og spredning av lakselus. Veterinærinstituttet ønsker likevel å spille inn at det bør vurderes å inkludere andre kriterier som kan bidra til økt bærekraft i produksjonen. Det er først og fremst tiltak mot høge svinntall som bør vektlegges, i første rekke tiltak mot tap i forbindelse med utsetting av smolt. Opplegg for mer detaljerte registreringer og utredninger av tap som oppstår gjennom produksjonsperioden vil også være nødvendig for å kunne kontrollere seinere tap. Flytting av levende fisk over lange avstander er en viktig risikofaktor for spredning av smittsomme sykdommer, og grønne konsesjoner bør bare gis til produksjon basert på lokalprodusert smolt og tilgang til slakting lokalt.

Med hilsen

Atle Lillehaug
Fagansvarlig, fiskehelse

Randi Nygaard Grøntvedt
Forsker